

دانشگاه هرمزگان
وزارت آموزش و پرورش
انجمن علمی آموزش و پرورش استان هرمزگان
معاونت آموزش و پرورش شهرستان میناب

Third National Conference on Professional Research in Psychology and Counseling

سومین همایش ملی پژوهش های حرفه ای در روانشناسی و مشاوره

بررسی تاثیر رویکردهای تربیتی اسلامی در تربیت سیاسی افراد جامعه

بهنام داستار

کارشناسی علوم تربیتی گرایش آموزش ابتدایی

چکیده

تربیت یکی از اساسی ترین مباحث مورد بحث در قرون جدید می باشد و با توجه به گسترش شیوه های زندگی و پیشرفت جامعه بشری و پیچیده تر شدن آن راه کارها و شیوه های جدیدی را می طلبد تا بتواند افراد جامعه را متناسب با نیازهای جامعه بشری تعلیم دهد و آماده نماید. موضوع تربیت سیاسی مورد توجه حکومتها، احزاب سیاسی و سایر نهادهای اجتماعی قرار گرفته است، به گونه ای که براساس نظام های ارزشی سیاسی و اهداف مدنظر خود در تربیت سیاسی به شیوه های مختلف و با استفاده از امکانات متفاوت مانند آموزش و پرورش، رسانه های عمومی و وسایل ارتباط جمعی رویکردهای مختلفی را در جهت تحقق این مهم اتخاذ کرده اند. در مقاله حاضر نگارنده با تقسیم بندی کلی نظریات تربیت سیاسی به سه دسته جامعه محور، دولت محور و رویکرد ترکیبی (تلفیقی) اقدام به بررسی نظریه اسلامی تربیت سیاسی کرده است. بر این اساس نظریه تربیت سیاسی در اسلام از جمله نظریات چندعاملی محسوب می شود که عوامل مختلفی مانند حکومت، خانواده و عالمان دینی در این فرایند تأثیرگذارند و هر یک از این عوامل باید وظایف خود را در قبال تربیت سیاسی در جامعه ایفا کنند.

واژه های کلیدی: تربیت، حکومت، خانواده، تربیت سیاسی اسلامی.

۱- مقدمه

تربیت و چگونگی آن از موضوعات مهمی بوده است که همواره ذهن اندیشمندان را در جوامع مختلف، به خود جلب کرده است. در عین حال درباره تربیت پذیری انسان دیدگاه های گوناگونی وجود دارد، ولی آنچه در آن تردیدی نیست، این است که گرایش ها و رفتارهای افراد در حوزه سیاست اعم از نوع نگرش به شخصیت های سیاسی، نظام سیاسی، آرایبی که در صندوقها می ریزند و مواضع سیاسی ای که اتخاذ می کنند، همگی تحت الشعاع نظام ارزشی سیاسی آن افراد است و در واقع هدف از تربیت سیاسی درون هر نظام ساختن شخصیت سیاسی متناسب با آن نظام در جامعه است (رنجبر، ۱۳۸۷). برخی از صاحب نظران بر این باورند که رمز پایداری و ماندگاری حکومتها در گرو تربیت است. یعنی آموزش و پرورش شهروندان هر حکومت باید متناسب با مبانی و اصول آن انجام پذیرد. چگونگی منش و سرشت متناسب هر نوع حکومت، نیرویی است که آن حکومت را پایدار می سازد. تربیت و سیاست هنگامی که هماهنگ باشد، تأثیر مثبتی بر یکدیگر دارند و در غیراین صورت هر یک آثار دیگری را از بین خواهد برد، به همین دلیل فرهنگ سیاسی و نوع تربیت در جوامع می تواند، جلوه های متعددی از جمله سیاست ستیزی و سیاست گریزی، یا سیاست زدگی را دربرگیرد (منصورنژاد، ۱۳۸۶).